

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk
DGLGS / 101762285

Datum 17 oktober 2025

Betreft Voortgang op de wetswijziging alternatief voor de KDW en de
rekenkundige ondergrens

Geachte Voorzitter,

Het kabinet werkt, na publicatie van het startpakket¹ op 25 april en het
vervolgpakket² van 16 september, door aan het uitvoeren van de genomen
besluiten. In dat kader hecht ik eraan om u over verschillende stappen te
informereren. In deze brief ga ik daarom in op de voortgang van de wetswijziging
KDW omgevingswaarden (kritische depositiewaarden) en de stappen die gezet
worden naar de definitieve invoering van de rekenkundige ondergrens (RKO).

I. Wetswijziging vervanging van de huidige KDW- omgevingswaarden door een wettelijk verplicht programma van maatregelen

De internetconsultatie voor het conceptwetsvoorstel liep van 14 juli tot en met 24
augustus 2025. Hierop zijn 87 reacties binnengekomen en voorzien van een
reactie in de memorie van toelichting van het wetsvoorstel. Het kabinet heeft
besloten om het wetsvoorstel nu voor te leggen voor een spoedadvies bij de
Afdeling advisering van de Raad van State.

Zodra het advies van de Raad van State is ontvangen, zal ik zo snel als mogelijk
verdere stappen zetten in het vervangen van de op de KDW's gebaseerde
omgevingswaarden voor een wettelijk programma. In demissionaire staat is het
gebruikelijk om alle adviezen van de Raad van State terug te leggen in de
Ministerraad, dat zal ook met dit advies gebeuren. De wetswijziging stelt een
programma verplicht waarin de emissiereductiepercentages voor alle sectoren
worden vastgelegd. Ik hecht er belang aan dat uw Kamer ook zicht heeft op het
ontwerp van dit programma. Het definitieve wetsvoorstel en het
ontwerpprogramma worden daarom gelijktijdig bij uw Kamer aangeboden.

II. Definitieve houdbare invoering RKO

Ik heb u eerder geïnformeerd over de wetenschappelijke onderbouwing die ten
grondslag ligt aan het invoeren van de RKO³. Het kabinet heeft besloten om de

¹ Kamerstuk 35 334, nr. 362

² Kamerstuk 35 334, nr. 413

³ Kamerstuk 35 334, nr. 399

rekenkundige ondergrens definitief in te voeren. Daarvoor zijn de volgende uitvoeringsstappen nog noodzakelijk.

**Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof**

Ten eerste moet de RKO in AERIUS worden verwerkt en dit vergt nog een technische aanpassing. Ten tweede moet er een handleiding vergunningverlening worden opgesteld en gaat het kabinet tot een aantal afspraken komen met de medeoverheden met betrekking tot de door IPO geformuleerde randvoorwaarden. Ten derde moeten er met provincies afspraken gemaakt worden over maatregelen in gebieden waar cumulatie zou kunnen plaatsvinden. Hiervoor is bestuurlijk overleg met de provincies noodzakelijk.

DGLGS / 101762285

Uiteraard blijft het kabinet daarnaast gecommitteerd aan spoor 2 van de MCEN, om de dalende lijn van emissies in de toekomst te borgen. In algemene zin geldt dat het kabinet bij elke maatregel die zij neemt erop toeziet dat de natuur, ongeacht de drukfactor, verbetert. Daarnaast is het belangrijk dat er sprake is van een geborgd dalende lijn van stikstofuitstoot die voldoende robuust is en in volgende stappen verder wordt voortgezet.

Ondertussen wordt de RKO ingebracht bij een lopende zaak bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, om aan te tonen dat de onderbouwing juridisch standhoudt. Daarvoor hebben we een aantal zaken op het oog. Het kabinet blijft daarop inzetten. Juridische toets over de houdbaarheid van de RKO is nodig.

De RKO is een vertaling van de best beschikbare wetenschappelijke kennis en schijnzekerheid in AERIUS moet worden voorkomen. Het streven is conform de motie-Van der Plas de RKO zo snel als mogelijk in te voeren. Voor het einde van het jaar beoordeelt het kabinet of de genoemde stappen zijn ingevuld, om de RKO in januari 2026 haalbaar in te kunnen voeren. Hierbij wordt de lopende zaak betrokken. Het besluit om de RKO in te gaan voeren, kan overigens door bevoegde gezagen nu al worden meegenomen bij de beoordeling van de evenredigheid van handhavingsverzoeken.

Ik hoop hiermee uw Kamer voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur